

STM.0003.3.2017

Pan
Wiesław Tadeusz Grzymała
Przewodniczący
Rady Miejskiej Łomży

Zgodnie z ustalonym planem pracy Rady Miejskiej na 2017 rok w załączeniu przesyłam *"Sprawozdanie z działalności Straży Miejskiej Łomży i ocenę stanu porządku i spokoju publicznego w mieście w 2016 roku,"* przewidziane do wykorzystania podczas obrad najbliższej sesji.

PREZYDENT MIASTA

mgr Mariusz Chrzanowski

KOMENDANT
STRAŻY MIEJSKIEJ ŁOMŻY
mgr Bogdan Rulkowski
17.02.2017r

STRAŻ MIEJSKA ŁOMŻY
ul. Gen. Wł. Sikorskiego 176 A
18-400 Łomża
tel./fax (0-86) 215-67-56
e-mail: straz.miejska@um.lomza.pl

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI STRAŻY MIEJSKIEJ ŁOMŻY I OCENA STANU PORZĄDKU I SPOKOJU PUBLICZNEGO W MIEŚCIE W 2016 ROKU

Łomżyński oddział Straży Miejskiej utworzony został Uchwałą nr 95/XIV Rady Miejskiej Łomży z dnia 26 czerwca 1991 roku i rozpoczął funkcjonowanie z dniem 15 września 1991 roku. Obecnie działanie straży regulują przepisy Ustawy o strażach gminnych (miejskich) z dnia 29 sierpnia 1997 roku z ostatnimi poprawkami z 2013 roku /Dz.U.2013.1383 z dnia 27 listopada 2013r./ i przepisy wykonawcze określające uprawnienia, zadania i ujednolicone formy szkolenia, umundurowania i wyposażenia oraz sposoby nadzoru i kontroli w ramach samorządu i organów państwa.

W Łomży straż od początku funkcjonowania pozostaje w strukturze organizacyjnej Urzędu Miasta z odrębnością w zakresie planowania i realizacji zadań ale przy zachowaniu czynności wspólnych z innymi komórkami i jednostkami miejskimi oraz stałymi działaniami w ramach funkcjonowania Urzędu. Przez ostatni rok Straż Miejska pracowała w zmniejszonej obsadzie kadrowej w porównaniu do ostatnich lat. Zatrudnienie wynosiło 11 strażników oraz jedna osoba na etacie cywilnym, obsługi administracyjno-biurowej. Taki stan zatrudnienia utrzymuje się już od połowy 2015 roku. Struktura organizacyjna wyodrębnia obecnie etat komendanta, zastępcy komendanta, 5 etatów strażników rejonów, 3 etaty strażników patrolowo-interwencyjnych i etat strażnika d/s postępowań w sprawach o wykroczenia także jako stałego oskarżyciela publicznego. Etat cywilny to obsługa administracyjno-biurowa jednostki, przyjęcia zgłoszeń i prowadzenie ewidencji i rejestrów, spraw kadrowo-szkoleniowych, postępowań egzekucyjnych, rozliczeń materiałowych.

Z zatrudnionych osób 4 strażników posiada 25 letni staż pracy w straży, 4 osoby blisko 20 letni a 4 osoby niespełna 10 letni okres zatrudnienia w tej jednostce. Obecnie wśród zatrudnionych osób 4 osoby legitymuje się wyższym wykształceniem magisterskim i studiami podyplomowymi, 2 osoby wykształceniem wyższym i pozostałych 6 wykształceniem średnim.

Zmiany w obowiązujących przepisach nakazują systematyczne prowadzenie szkoleń własnych w ramach doskonalenia zawodowego strażników. W 2016 roku przeprowadzone zostały 2 szkolenia specjalistyczne dla wszystkich pracowników. Organizując szkolenia skorzystano z pomocy Wojewódzkiego Urzędu Pracy unikając nie tylko opłat za same szkolenia ale także kosztów wyjazdów do zewnętrznych ośrodków szkoleniowych. Strażnicy uczestniczyli również w szkoleniach organizowanych w Urzędzie Miejskim, między innymi z zakresu ochrony danych osobowych,

przestrzegania przepisów o informacjach niejawnych, przepisów BHP. Jedna osoba odbyła szkolenie z prowadzenia postępowań egzekucyjnych w administracji publicznej a dwie osoby ukończyły Studia Podyplomowe w zakresie Zarządzania w Jednostkach Samorządu Terytorialnego w Państwowej Wyższej Szkole Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży.

Korzystając z doświadczeń lat ubiegłych także w 2016 roku zorganizowano praktyki studenckie dla 4 osób a dwóm udzielono pomocy w zbieraniu materiałów i badaniach do pracy dyplomowej.

Zarówno w ostatnich latach jak i w roku ubiegłym w jednostce nie doszło do żadnych przypadków naruszenia dyscypliny służbowej. Nie odnotowano też żadnego wypadku nadzwyczajnego z udziałem strażników. Nadzór opierał się o ustalone i wdrożone wcześniej kryteria ocen i opinii indywidualnych, stosowane były kontrole instruktażowe i uczestniczące oraz stały system rozliczania z realizacji stawianych zadań. Nie wpłynęła żadna skarga na działania strażników wymagająca szczególnego wyjaśnienia bądź innych form ustaleń w trybie postępowania administracyjnego. Żadna z zatrudnionych w straży osób nie awansowała, nie było też podwyżek w placach i nikt z pracujących nie otrzymał żadnej nagrody ani premii.

Strażnicy w 2016 roku łącznie przebywali na zwolnieniach lekarskich przez 151 dni co nie pozostawało bez ujemnego wpływu na organizację pracy. Konieczne były przesunięcia terminów i czasu planowanych urlopów pracowników. Z dwoma nieuzupełnionymi etatami oraz jednym długotrwałym zwolnieniem trwającym od września ubiegłego roku bardzo trudno utrzymać właściwy, wcześniejszy poziom pracy i realizacji obowiązków. W praktyce wszyscy strażnicy, niezależnie od stałych zakresów czynności, realizują także zadania w terenie w ramach patroli uzupełniając braki kadrowe przewidziane do służby patrolowej i obchodowej. Obecne zasoby kadrowe ograniczają możliwości stałych rozwiązań pracy z dyżurnymi odbierającymi zgłoszenia i koordynującymi pracę strażników w terenie. Rolę tę przejmują Komendant lub Zastępca Komendanta w godzinach pracy, wykonując jednocześnie funkcje kontrolno – nadzorcze i inne będące ich zadaniami stałymi. Dyslokacja czasowa na terenie miasta patroli strażników planowana jest z odpowiednim wyprzedzeniem i korygowana w zależności od bieżących potrzeb. Niezbędne, stałe minimum to trzy patrole z ciągłością pracy od 6:00 do 22:00, uzupełniane strażnikami w rejonach odpowiedzialności, w możliwym zakresie patrolami pieszymi i służbami łączonymi z policjantami. Zadania obejmują także czynności stałe z pracownikami Urzędu i jednostek miejskich, funkcje ochronne i powtarzalne sprawdzenia, kontrole i ustalone działania we współpracy z administracjami osiedli, służb i inspekcji, jak też realizację czynności typowo prewencyjnych w określonym miejscu i czasie. Istotne znaczenie mają również zlecane zadania doraźne, formułowane na podstawie jednorazowych telefonicznych zgłoszeń o interwencję, wpływających wniosków kierowników jednostek funkcjonujących w mieście o potencjalnych zagrożeniach, występujących nieprawidłowościach i zwyczajnych próśb o obecność patroli np. w okolicach szkół, placów zabaw, prowadzonych remontów i budów, miejsc wypoczynku i spacerów, miejsc odwiedzanych przez osoby z psami, parkingów itp. Odbierane i rozpatrywane są też zgłoszenia i pisma przesyłane drogą mailową. Strażnicy świadczą pomoc przy planach oznakowań ulic i dojazdów, zmianach i egzekwowaniu wdrażanych zmian. Współpracują z pracownikami socjalnymi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na rzecz osób wymagających doraźnej pomocy lub koniecznych sprawdzeń okresowych w miejscach pobytu, realizacji koniecznych badań lekarskich i form podjętego leczenia lub terapii. Podobną współpracę wykazują także z noclegownią miejską dla osób bezdomnych lub czasowo pozbawionych miejsc

pobytu na terenie miasta. W ostatnich latach uwzględniane są też w planowaniu bieżącej pracy wyniki analiz policyjnych w zakresie czasu, miejsc i rodzaju występujących bądź prognozowanych zagrożeń bezpieczeństwa dla mieszkańców miasta. Odbywają się cyklicznie comiesięczne spotkania w ramach zespołu zadaniowego ds. koordynacji służby patrolowej w Komendzie Policji, na których przekazywane są informacje o notowanych zdarzeniach i planowanych działaniach zapobiegawczych. Także w tym zakresie Straż Miejska korzysta z tych informacji i ustaleń na potrzeby organizacji pracy.

Wyposażenie i warunki funkcjonowania jednostki nie uległy w 2016 roku żadnym istotnym zmianom. Kilka ostatnich lat strażnicy dysponują w pracy:

- dwoma pojazdami oznakowanymi, spełniającymi wymogi samochodów uprzywilejowanych, bez miejsc do przewozu osób nietrzeźwych i niebezpiecznych – ujętych lub zatrzymanych :

- KIA Soul 1.6 D z 2009 roku
- PEUGEOT Partner 1.6. D z 2008 roku

- dwoma radiostacjami przewoźnymi w pojazdach i stacją bazową w siedzibie straży

- siedmioma sztukami radiotelefonów przenośnych

- sześcioma zestawami komputerowymi z oprogramowaniem w niezbędnym zakresie, kopiarką, faxem, dwoma drukarkami

- dostępem do bazy danych systemu Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców na zasadzie zapytania i wygenerowanej odpowiedzi w czasie kilkugodzinnym

korzystają także z dostatecznego wyposażenia osobistego: /6 latarek, 2 aparatów fotograficznych, 2 telefonów komórkowych w radiowozach/ oraz ze środków przymusu bezpośredniego: /pałki TONFA, kajdanki, gaz obezwładniający/ i umundurowania zgodnego z wymogami określonymi w stosownym rozporządzeniu

Warunki lokalowe w funkcjonowaniu jednostki nie uległy zmianie od 13 października 2014 roku od kiedy Straż Miejska przeniosła się do nowych pomieszczeń przeznaczonych docelowo na siedzibę w części administracyjnej oddanej do użytku nowej Hali Targowej przy ulicy Gen. Władysława Sikorskiego 176 A.

Organizacja pracy w straży opiera się o roczne założenia działań z określeniem podstawowych i głównych celów, formułowanych na podstawie ocen i analiz własnych, wniosków, uwag i zgłoszeń przedstawicieli samorządu i wspólnot mieszkańców oraz tendencji i prognoz płynących także z dostępnych opracowań policyjnych dotyczących sytuacji w sferze bezpieczeństwa w naszym mieście.

W lutym 2016 roku wyniki działań Straży Miejskiej w oparciu o przedłożone *"Sprawozdanie z działalności Straży Miejskiej Łomży i ocena stanu porządku i spokoju publicznego w mieście za 2015 rok"* podlegały ocenie Radnych z Komisji Bezpieczeństwa i Porządku, a także na Sesji całej Rady Miejskiej. Nie było istotnych zastrzeżeń i wniosków.

Radni w ciągu roku złożyli 15 interpelacji, zapytań i wniosków dotyczących zakresu pracy Straży Miejskiej. Dotyczyły one w większości pojedynczych, konkretnych spraw związanych z porządkiem w miejscach publicznych, stwierdzanymi przypadkami zachowań patologicznych, zaniedbań osób bądź instytucji wpływających na spójność i porządek publiczny. Każda ze zgłaszanych spraw była przedmiotem sprawdzeń i działań z właściwą odpowiedzią zgodnie z przyjętymi procedurami i zachowanym terminem. Odnotowano także jedno wystąpienie poselskie wymagające odpowiedzi oraz czynności sprawdzających dotyczące spalania odpadów w domach prywatnych i odniesienia się do poziomu zanieczyszczeń powietrza na terenie miasta spowodowanych spalinami.

Kontynuowano przyjęte rozwiązania współpracy strażników rejonów z przedstawicielami Spółdzielni Mieszkaniowych, administratorami osiedli, wspólnot mieszkaniowych i administracją zasobów komunalnych miasta w zakresie eliminowania, poprawiania i zmian w sferach będących uciążliwościami dla mieszkańców konkretnych rejonów i miejsc naszego miasta. Właściwą miarę przywiązywano także do spraw sygnalizowanych formalnie i poprzez bieżące kontakty z przedstawicielami wspólnot i rad osiedlowych. Niezwykle pomocnymi były także debaty organizowane przez Komendę Miejską Policji w ramach przygotowań do uruchomienia Krajowej Mapy Zagrożeń. Spotkania trwały od lutego do lipca ubiegłego roku i w ich wyniku program wdrożono w praktyce uzyskując możliwość stałego napływu informacji o potencjalnych zagrożeniach bezpieczeństwa, porządku i spokoju publicznego w mieście. Często informacje świadczą jedynie o utrudnieniach i uciążliwościach w szeroko rozumianej sferze bezpieczeństwa publicznego. Eliminowanie przyczyn zagrożeń staje się zadaniem nie tylko Policji czy Straży Miejskiej ale również innych instytucji, służb i organizacji publicznych odpowiedzialnych za działania poprawiające poczucie bezpieczeństwa ogólnego mieszkańców. Podstawową weryfikację zgłoszeń prowadzą policjanci przekazując ustalenia właściwym podmiotom i instytucjom ale także w znaczącej ilości Straży Miejskiej jako służbie miejskiej mającej kontakt bezpośredni z właściwymi pracownikami Urzędu i jego instytucjami. Straż Miejska będąc samorządową formacją powołaną do działań i nadzoru nad przestrzeganiem zasad i przepisów regulujących porządek i spokój publiczny w szerokim, sprawdzonym zakresie korzysta z wniosków i uwag przedstawicieli społeczności lokalnych i samych mieszkańców naszego miasta.

W planowaniu pracy Straży Miejskiej na 2016 rok przyjęto kierunki działań uwzględniające stałe tendencje obserwowane w latach wcześniejszych, jak też bieżące sygnały, wnioski i zgłoszenia mieszkańców miasta. Założenia musiały uwzględnić także realne i możliwe działania w przewidywanej sytuacji organizacyjnej, kadrowej i kompetencyjnej naszej jednostki. Działania ukierunkowano przede wszystkim na:

- **zapewnienie w szerszym zakresie możliwości eliminowania popełnianych wykroczeń**, ustalania maksymalnej ilości patroli, także dla oddziaływania prewencyjnego,
- **uzupełnienie zatrudnienia i przeszkolenie strażników** także z uwzględnieniem możliwości podjęcia własnych, planowych działań prewencyjnych np. edukacyjnych w szkołach i przedszkolach,
- **stałe monitorowanie terenu miasta** dla ujawniania nieprawidłowości mających wpływ na porządek i bezpieczeństwo publiczne,
- **ograniczenie uciążliwości wynikających** z niedostatecznej ilości miejsc parkingowych i popełnianych w związku z tym wykroczeń z negatywnymi skutkami dla innych kierujących, stosujących się do obowiązujących przepisów, a także niszczeniem infrastruktury oraz powodowaniem zagrożeń dla pieszych, ograniczaniem widoczności w obrębie przejść i skrzyżowań,
- **podejmowanie działań informacyjno-edukacyjnych** z zaangażowaniem i przy wykorzystaniu lokalnych mediów, poprawy wizerunku jednostki, zwiększenia społecznej akceptacji dla działań strażników,
- **ochronę osób słabszych** przed działaniami innych, wykorzystujących często przewagę wieku, sprawności i bezkompromisowości w obecnych realiach.

Realizację ustawowych zadań, określonych zamierzeń i czynności z pracy Straży Miejskiej Łomży w 2016 roku z odniesieniem do roku wcześniejszego usystematyzowano w poniższych zestawieniach.

KLASYFIKACJA UJAWNIONYCH WYKROCZEŃ

Rodzaje wykroczeń	2016		2015	
	Liczba wykroczeń	Ilość pouczeń	Liczba wykroczeń	Ilość pouczeń
WYKROCZENIA KODEKSOWE				
przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu - naruszenie przepisów porządkowych - sprzedaż w niedozwolonym miejscu - prywatne ogłoszenie	59	58	92	83
przeciwko instytucjom państwowym, samorządowym i społecznym - wprowadzenie w błąd	2	-	5	3
Wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia - niepanowanie nad zwierzętami	65	57	109	93
Wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji - tamowanie lub utrudnianie ruchu - niezastosowanie się do znaku lub sygnału drogowego - prowadzenie pojazdu bez uprawnień - prowadzenie pojazdu bez dokumentów - naruszenie porządku lub bezpieczeństwa na drodze	495	409	904	541
Wykroczenia przeciwko zdrowiu - niezachowanie czystości w obrębie nieruchomości	53	51	41	39
Wykroczenia przeciwko obyczajności publicznej - nieobyczajny wybryk - używanie nieprzyzwoitych słów	69	46	160	117
Wykroczenia przeciwko urządzeniom użytku publicznego - uszkodzanie roślinności - zanieczyszczanie lub zaśmiecanie	186	137	357	278
Wychowanie w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	202	178	649	565
Tytoń i wyroby tytoniowe	35	30	135	124
Czystość i porządek w gminach	1	1	-	-
Odpady	6	6	6	6
RAZEM	1173	973	2462	1852

DZIAŁANIA STAŁE I DORAŻNE STRAŻNIKÓW

L.p.	DZIAŁANIA STRAŻNIKÓW	2016	2015
1	Kontrole:		
-	placówek oświatowo-wychowawczych	3856	3742
-	miejsc przebywania osób bezdomnych	1857	2385
-	miejsc uznawanych za stwarzające zagrożenie przestępczością i wykroczeniami	3185	3243
-	targowisk, miejsc handlu	1290	1525
-	parków miejskich, plaży, bulwarów	2566	2937
-	miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych	679	1198
-	/ilość wydanych opinii związanych z lokalizacją punktów sprzedaży i podawania alkoholu/	83	87
2	Zwierzęta:		
	Kontrole sposobu trzymania zwierząt	1041	1237
	Zgłoszenia braku rejestracji psów		11
	Kontrole miejsc przebywania bezpańskich psów	763	1129
	Potwierdzenia zgłoszenia psów do odłowu jako bezpańskie	41	37
3	Osoby nietrzeźwe:		
	Doprowadzenie do miejsc zamieszkania /przekazanie do policyjnej izby zatrzymań / przekazanie placówkom medycznym, inne	127	141
4	Zabezpieczenia miejsc zdarzeń:		
	Wypadki, kolizje drogowe, czasowe utrudnienia w ruchu	97	115
	Wypadki budowlane, awarie wodno – kanalizacyjne		
5	Zlecenia:		
	Uporządkowania terenu, nieruchomości, drogi	116	207
	Usunięcia nielegalnych reklam i ogłoszeń	16	44
	Poprawy, naprawy, wymiany oznakowania	5	2
6	Zabezpieczenie imprez o charakterze masowym:		
	Imprez kulturalno-rozrywkowych, uroczystości religijnych, procesji, imprez sportowych, festynów, wyborów, zgromadzeń publicznych i innych	73	63
	Inne:		
7	Ilość podjętych interwencji	2941	3423
8	Liczba legitymowanych osób	3701	4193
9	Akcje obejmujące działania mające na celu rozwiązywanie problemów w określonym czasie i miejscu	12	8
10	Ujawnione przestępstwa i zawiadomienia o uzasadnionym podejrzeniu ich popełnienia	9	11
11	Konwoje wartości pieniężnych i przedmiotów podlegających ochronie na potrzeby Urzędu Miasta, MOPS i BSOP	267 1386km 168,5h	536 3048km 359h40m

UJAWNIONE WYKROCZENIA I POSTĘPOWANIA

	2016	2015
Ilość ujawnionych wykroczeń	1173	2462
Udzielone pouczenia	973	1852
Ilość nałożonych mandatów	132	443
Łączna kwota nałożonych mandatów	11 300 zł	54 460 zł
Ilość wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego	48 /62 czyny/	170
Ilość odstąpień od kierowania wniosku o ukaranie	10	12
Ilość wniosków przekazanych do prowadzenia Policji	9	22
Zawiadomienia do prokuratury	3	2
Wystawiono tytułów wykonawczych, skierowano upomnień w postępowaniu egzekucyjnym	284/28	35/157
Czynności procesowe zlecone przez inne straże	71	195

W dniach i godzinach pracy administracji Straży Miejskiej przyjęto **1443** telefonicznych zgłoszeń mieszkańców /1120 w 2015 r./ oraz **40** zgłoszeń od dyżurnego Komendy Policji, **61** zgłoszeń od operatorów Wojewódzkiego Centrum Powiadamiania Ratunkowego, **2** zgłoszenia od Dyżurnego Straży Pożarnej, **2** zgłoszenia z Inspekcji Transportu Drogowego, **7** zgłoszeń Dyżurnego Pogotowia Ratunkowego, **37** zgłoszeń za pośrednictwem poczty elektronicznej, **28** zgłoszeń z serwisu *infoŁomża*, najczęściej jako typowych, jednorazowych interwencji. W przyjmowanych zgłoszeniach uwzględnić należy także **89** miejsc zgłoszonych jako zagrożone w ramach **Krajowej Mapy Zagrożeń** koordynowanej przez Komendę Miejską Policji oraz sytuacje i wskazania przekazywane w formie pism instytucji i mieszkańców. Analizując zarówno zgłoszone interwencje jak i podejmowane bezpośrednio przez strażników, stwierdzić należy, że najczęściej dotyczyły one:

- niewłaściwych zachowań kierujących pojazdami, parkowania, utrudnień w komunikacji – **34,7%** - /34,5%-2015 r./
- niszczenia infrastruktury miejskiej, zieleni – **9,2%** - /9,3%-2015 r./
- zaniechań w utrzymaniu czystości i porządku na posesjach, w miejscach publicznych, niewłaściwego trzymania psów, regulaminu utrzymania czystości na terenie miasta – **26,0%** - /22,5%-2015 r./
- zakłócania spokoju i porządku publicznego – **7,3%** - /9,4%-2015 r./
- spożywania alkoholu i zachowań osób nietrzeźwych – **5,4%** - /4,6%-2015 r./
- nieobyczajne wybryki, głośne zachowania w miejscach publicznych – **5,9%** - /5,9%-2015 r./

- niewłaściwego zabezpieczenia budynków miejsc i urządzeń użyteczności publicznej, handel w miejscach do tego niewyznaczonych – 2,4% - /4% - 2015 r./
- spalanie odpadów - 2,8% - /0,8% - 2015 r./

Ważnym w realizacji zadań Straży Miejskiej a także dla organizacji pracy są kontakty i współpraca z Policją, organizowanie wspólnych przedsięwzięć, współdziałanie w ramach łączenia służb i patroli, wymiana bieżąca informacji i ich wykorzystywanie. Obowiązuje *"Porozumienie w sprawie współpracy Straży Miejskiej Łomży i Komendy Miejskiej Policji w Łomży w zakresie ochrony bezpieczeństwa obywateli oraz utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego"* zawarte przez Prezydenta Miasta i Komendanta Miejskiego Policji w Łomży, które określa ramowo zakres współpracy strażników i policjantów. Raz w miesiącu odbywały się spotkania w ramach Zespołu Zadaniowego d/s Koordynacji Służby Patrolowej jako stała forma obiegu informacji. Zasadniczym kierunkiem współpracy jest współdziałanie i uzupełnianie, eliminowanie zbędnych czynności i ich dublowania na rzecz działań zachowujących właściwe uprawnienia i kompetencje służb.

Wykonano 43 służby w ramach patroli łączonych strażników i policjantów, 29 służb z dzielnicowymi przy działaniach prewencyjnych i w ramach realizowanych programów prewencyjnych oraz 14 służb we współdziałaniu Patroli Szkolnych. Realizowane były też wspólne zabezpieczenia w ruchu drogowym w sytuacjach wymagających większych sił i środków oraz przy okazji działań kontrolno – prewencyjnych na rzecz uczestników ruchu drogowego. Utrzymywana była bieżąca współpraca z dyżurnymi Komendy Miejskiej i osobami obsługującymi monitoring miasta, także w ramach bezpośredniego kontaktu z patrolami straży operującymi w godzinach popołudniowych, wieczornych i w dni wolne od pracy z uwagi na brak stałej służby dyżurnej w straży.

Strażnicy brali czynny udział przy wspieraniu działań policyjnych zabezpieczających imprezy masowe, uroczystości i realizując zadania akcji o charakterze ogólnokrajowym, wojewódzkim i lokalnie w mieście, takich jak:

- *"Prędkość", „Błysk", "Trzeźwy Poranek", "Znicz", "Bezpieczna droga do szkoły", "Pieszy"* zmierzające do poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym organizowane cyklicznie. W działaniach tych łączono patrole także z Inspektorami Transportu Drogowego, uzupełniając możliwości zwiększenia liczby kontroli na terenie miasta transportu wielkogabarytowego.
- *"Bezpieczne wakacje", "Bezpieczne ferie", „Plaża"* i inne z programu *"Nasze Bezpieczeństwo"* ograniczające zagrożenia wśród dzieci i młodzieży, propagujące właściwe zachowania i postępowanie dla uniknięcia i przeciwdziałania zagrożeniom
- *"Nie bądźmy obojętni", "Stop Bezmyślności", "Żebractwo"* mające zapobiegać skutkom bezdomności, zagrożeń dla osób samotnych eliminowania nietrzeźwych z miejsc publicznych i kierowania ich do zaopatrzenia medycznego, uwrażliwiania mieszkańców na symptomy zagrożeń dla innych. Podjęto tu współpracę także ze studentami Państwowej Wyższej Szkoły Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży podpisując stosowne porozumienie i realizując ustalone formy współdziałania.

W ramach sprawdzonych metod z lat wcześniejszych przeprowadzono także inne akcje własne ukierunkowane na:

- przegląd i kontrolę stanu porządku i czystości posesji i miejsc użyteczności publicznej, sprawdzenia i monitorowania ustaleń i wydanych zaleceń
- kontrolę firm i podmiotów gospodarczych zobowiązanych do stałego utrzymania ciągłości odbioru odpadów, szczególnie w okresie wchodzących w życie zmian ustawowych i regulacji uchwałami samorządu miasta
- eliminowania przypadków handlu doraźnego w miejscach i rejonach miasta objętych zakazem w związku z tymczasową organizacją w obrębie targowiska miejskiego
- ograniczenie zjawiska handlu wyrobami tytoniowymi i alkoholem bez znaków akcyzy poprzez wsparcie i współdziałanie z Inspektorami Urzędu Celnego i innych służb, strażnicy brali udział w 4 tego rodzaju działaniach.

Zdecydowanie zwiększyło się zaangażowanie strażników w organizację zabezpieczenia obchodów i uroczystości okolicznościowo-rocznicowych, świąt i uroczystości religijnych, imprez sportowych i kulturalno-rekreacyjnych, koncertów i plenerowych występów artystycznych, cyklicznych jarmarków różnorodności, zgromadzeń publicznych stałych i z przemarszami oraz zabezpieczeń czasowych miejsc zdarzeń, podejrzeń przestępstw, uszkodzeń infrastruktury miejskiej itp.

Strażnicy zrealizowali samodzielnie lub we współdziałaniu łącznie 73 /49 w 2015r./ zabezpieczeń imprez i 97 zdarzeń, brało w nich udział 160 strażników. Dodatkowo należy pamiętać o działaniach na rzecz właściwego przygotowania i przebiegu dwóch imprez o znaczeniu ogólnokrajowym z połowy roku jakimi były Światowe Dni Młodzieży i organizowany Szczyt Państw NATO. Naszą Straż Miejską uwzględniono w całokształcie zadań rozpoznawczych, prewencyjnych i zabezpieczających zarówno w okresie poprzedzającym wydarzenia jak i w czasie ich trwania, z imprezami w mieście łącznie. Służby państwowe poprzedziły planowany udział strażników także ich szkoleniem i skonkretyzowaniem zadań. Wymagało to odpowiedniego ukierunkowania pracy z fizycznym włączeniem się między innymi przy ogólnopolskim alercie ALFA, gdzie koniecznym było zabezpieczenie budynków Urzędu Miejskiego i dawnego Urzędu Wojewódzkiego przy ulicy Nowej. Do działań tych skierowano 16 strażników. Zabezpieczana była również kampania wyborcza i same wybory uzupełniające do Senatu RP, szereg wizyt parlamentarzystów, członków Rządu RP. Mimo ograniczonych możliwości kadrowo - organizacyjnych priorytetem było utrzymanie realizacji zadań w dyslokacji jak największej liczby patroli pieszych; 297 tego rodzaju służb /317 w 2015r./ i ograniczenia wykorzystywania radiowozów jedynie w niezbędnym zakresie; przejechano 28 729 km /32 857 km w 2015 r./

W minionym roku aktywność strażników kierunkowana była w obszary najbardziej zauważalnych i dokuczliwych społecznie zachowań patologicznych zdiagnozowanych i możliwych do wystąpienia oraz w sferę profilaktyki wymuszającej lub jedynie wskazującej właściwe postawy w przestrzeni publicznej.

Kolejny rok minimalizowano wydatki z przyznanego budżetu na całościowe funkcjonowanie Straży Miejskiej w rozdziale 75416, ograniczając koszty między innymi w szkoleniach i eksploatacji samochodów oraz przy zakupie wyposażenia i umundurowania strażników, w płacach i pochodnych, opłatach stałych za energię elektryczną i usługi. **Z zaplanowanej kwoty 96 000,00 zł przeznaczonych na wydatki związane bezpośrednio z utrzymaniem pomieszczeń, opłatami, zakupem materiałów**

i paliwa, usługami i naprawami wydatkowano 75 607,00 zł. Całość zaplanowanego budżetu Straży Miejskiej włącznie z płacami i pochodnymi na 2016 rok wyniosła 928 197,00 zł. z czego wydatkowano 846 908,24 zł.

Działania wszystkich oddziałów straży gminnych i miejskich województw podlaskiego i warmińsko-mazurskiego były przedmiotem podsumowań i ocen na spotkaniu z przedstawicielami samorządów województw i Komend Wojewódzkich Policji w kwietniu ub. roku z uwzględnieniem wyników kontroli i nadzoru z ostatniego okresu.

Podsumowując pracę i funkcjonowanie Straży Miejskiej Łomży w 2016 roku, określając jej priorytety na rok bieżący i formułując ocenę stanu porządku i spokoju publicznego w mieście z punktu widzenia tej formacji należy zwrócić uwagę na niezwykle ważne w możliwościach właściwego działania jednostki, wdrożenie w połowie września ubiegłego roku działań zmierzających do likwidacji łomżyńskiej straży lub jej reorganizacji. Prezydent Łomży 13 września poddał publicznej ocenie dotychczasowe funkcjonowanie Straży Miejskiej, wdrożył trwające nadal procedury w formie debaty publicznej, różnych form głosowań i wyrażania oczekiwań, opiniowania straży w przestrzeni publicznej. W mediach i podczas bezpośrednich spotkań, debat i wypowiedzi eksperckich wyrażone zostały oczekiwania mieszkańców co do charakteru i form działań strażników, pojawiły się też mniej lub bardziej uzasadnione opinie uwzględniające rzeczywiste możliwości prawnego i organizacyjnego działania straży na rzecz porządku i spokoju publicznego. Proces nie został zakończony i w przestrzeni publicznej pozostaje oczekiwanie dalszych, zapowiadanych czynności wyjaśniających przyszłość naszej straży.

Korzystając z możliwości szerszego dotarcia do mieszkańców z informacjami o rzeczywistych formach działań straży, jej prawnych, określonych możliwościach reakcji w konkretnych obszarach i sferach życia miasta, przedstawiono szereg bieżących, syntetycznych danych z podsumowań ostatnich lat obrazujących funkcjonowanie Straży Miejskiej Łomży.

W latach **2008 - 2016** łomżyńscy strażnicy ujawnili łącznie **29 618** różnego rodzaju wykroczeń */średnio ok. 3290 rocznie/* stosując **16 264** pouczenia */1807 rocznie/*, **12 560** mandatów karnych */1395 rocznie/* z których **6 340** dotyczyło wykroczeń innych niż przekroczenie prędkości i wykroczenia w ruchu drogowym */704 rocznie/*. Kwota łączna nałożonych mandatów wyniosła **1 498 200** złotych */166 467 zł. rocznie/* z czego **583 400** złotych */64 822 zł. rocznie/* za wykroczenia inne niż przekroczenie prędkości i wykroczenia w ruchu drogowym. Skierowano również **774** wniosków o ukaranie do Sądu o **1 188** wszelkiego rodzaju wykroczeń. W omawianych latach przyjmowano od **380** w 2008 roku do średnio **1 200** w innych latach zgłoszeń o interwencje od mieszkańców tylko w godzinach pracy od poniedziałku do piątku. Ustawienia fotoradaru zajęły w latach 2008 - 2015 łącznie **736** godzin */średnio 92 h rocznie/* przy **294** punktach pomiarowych ustalonych na terenie miasta. Ujawniono **7 512** wykroczeń przekroczenia prędkości powyżej **21 km/h**, wystawiono za te wykroczenia **6 220** mandatów karnych na kwotę **914 810** złotych. W tych samych latach łącznie strażnicy doprowadzili do usunięcia z miejsc publicznych **961** osoby nietrzeźwe, zabezpieczyli **650** zdarzenia drogowe i inne wymagające tej formy nadzoru, zabezpieczyli także **536** różnego rodzaju imprez masowych, rekreacyjno-sportowych, kulturalnych, religijnych i rocznicowo-patriotycznych.

Podejmowano średnio od **3300** do **3700 interwencji** rocznie legitymując od **3500** do **4200** osób. Realizując zadania stałe strażnicy rocznie wykonywali w tych latach około **500** konwojów na potrzeby Urzędu Miejskiego i instytucji miejskich */4871 konwoje łącznie/*,

przewodzący akcje własne i wszelkiego rodzaju kontrole, sprawdzenia w patrolach, służbach łączonych z policjantami, inspektorami Służby Celnej i Transportu Drogowego oraz pracownikami instytucji miejskich. Tylko z policjantami w latach 2008 - 2016 wystawiono **852 służby** łączone. W minionych ośmiu latach odnotowano **8 skarg** podlegających rozpoznaniu w ramach postępowań skargowych, skargi nie potwierdziły żadnych, stawianych w nich zarzutów, ustalenia w większości wykazywały inny przebieg zdarzenia niż opisywany przez skarżących. O działaniach jednostki, stawianych jej zadaniach, ocenach dotychczasowej pracy strażników dyskutowano w gronie radnych zarówno podczas posiedzeń Komisji Bezpieczeństwa i Porządku jak też w trakcie listopadowej Sesji Rady Miejskiej gdzie wyeliminowana została możliwość wstępnych działań poprzedzających proces całkowitej likwidacji łomżyńskiego oddziału Straży Miejskiej.

Przyjmując wyniki działań Straży Miejskiej Łomży w 2016 roku z odniesieniem do warunków kadrowo-organizacyjnych można jednoznacznie stwierdzić, że utrzymywany jest dobry poziom efektywności i skuteczności pracy strażników przy ewidentnym zmniejszeniu potencjału etatowego w porównaniu do lat wcześniejszych. Ujawnianie nieprawidłowości i wykroczeń wiąże się z właściwą reakcją na zgłoszenia mieszkańców, utrzymywaniem bieżącego kontaktu z przedstawicielami instytucji, administratorami osiedli i wspólnot mieszkańców, radnymi, samorządami osiedlowymi i lokalnymi mediami. Największe znaczenie ma sama obecność patroli w miejscach, gdzie najczęściej dochodzi do łamania prawa. Mieszkańcy jednoznacznie wyrażają oczekiwania obecności takich patroli mając możliwość bezpośredniego kontaktu, sygnalizują i wskazują zjawiska negatywne oraz formułują swoje oczekiwania. Zmniejszenie poziomu restrykcyjności w formie nakładanych mandatów karnych na rzecz pouczeń i zwracania uwagi, przypominania i uczulania na oczekiwania innych także wpływa wymiennie na ograniczanie zjawisk i zachowań negatywnie kształtujących poczucie bezpieczeństwa mieszkańców i postrzeganie porządku i spokoju w miejskiej przestrzeni publicznej.

Bezpieczeństwo, porządek i spokój publiczny w Łomży kształtuje się w ostatnich latach na podobnym poziomie a opinie mieszkańców o stanie i rodzaju zagrożeń sprowadzają się coraz częściej do określania uciążliwości napotykanych w pobliżu miejsca zamieszkania. Istnieje powszechne zapotrzebowanie na skuteczne, szybkie i sprawne działanie służb i instytucji odpowiedzialnych za egzekwowanie przestrzegania prawa i eliminowanie sytuacji potencjalnie budzących obawy, zagrożenia lub zakłócających wyobrażenie o porządku i spokoju publicznym.

Straż Miejska jest niezbędnym narzędziem samorządu do zarządzania miastem zgodnie z oczekiwaniem mieszkańców. W założeniach miała być i nadal powinna pozostać formacją przeznaczoną do zajmowania się drobnymi naruszeniami porządku, które są dla mieszkańców uciążliwe i kłopotliwe, ma za zadanie odciążać Policję, która i tak zawsze musi w pierwszej kolejności zajmować się zadaniami priorytetowymi związanymi z zapobieganiem przestępczości, ściganiem sprawców, ograniczaniem zagrożeń dla bezpieczeństwa wewnętrznego. Nieporozumieniem jest mylenie roli policji i straży. Po pierwsze zadania policji, doskonale wszystkim znane, są i będą zawsze priorytetem dla niej samej i dla obywateli, a obecne zadania straży, gdyby je pozostawić tylko i wyłącznie Policji, mogły stać się drugorzędne bo posiadane siły i środki w ustalonych centralnie zasobach policyjnych mogły okazać się niewystarczającymi.

Bieżący rok musi być czasem kontynuacji przyjętych rozwiązań organizacyjnych o ile nie uwzględni się planowanych wcześniej uzupełnień kadrowych i możliwych jeszcze zmian w Straży Miejskiej z ukierunkowaniem na realizację zadań poprawiających stan porządku i spokoju w obszarach funkcjonowania miasta i jego rejonach będących w sferze użyteczności publicznej.

Właściwym i uzasadnionym staje się w większym zakresie przyjęcie do realizacji w bieżącym roku:

- maksymalnego wykorzystania potencjału patroli pieszych i możliwości zwiększenia obecności strażników w dni świąteczne i wolne od pracy, łącząc służby z policjantami w rejonach miasta i miejscach zdiagnozowanych pod względem występowania aktów wandalizmu, przypadków związanych z alkoholem i innymi przejawami zachowań nie akceptowanych społecznie,
- elastyczne prowadzenie polityki represyjnej wobec sprawców ujawnianych wykroczeń, określenia grup czynów do bezwzględnego eliminowania w określonych uwarunkowaniach i sposobach działania sprawców,
- aktywności w działaniach edukacyjno - wychowawczych, propagujących akceptowane i oczekiwane w społeczności lokalnej wzorce zachowań z poszanowaniem prawa w przestrzeni publicznej,
- ochrony osób słabszych przed działaniami innych, wykorzystujących często przewagę wieku, sprawności i bezkompromisowości w obecnych realiach,
- wykorzystania wszelkich dostępnych możliwości poprawiających komunikację z mieszkańcami miasta, przepływu informacji ułatwiających wzajemne relacje i eliminujących ewentualne niewłaściwe interpretacje działań, zdarzeń i oczekiwaniami.

SPORZĄDZIŁ

Bogdan Rutkowski